UUTISET

EU:n kauppapolitiikka ei ole aina reilua.
ULKOMAANKAUPPAMINISTERI ALEXANDER STUBB (KOK.)

PÄIVÄN PUNKTI

Ei valmisteta

On tunnettu tosiasia, että maata ei valmisteta lisää. Kirjailija Mark Twain kehottikin sen takia ostamaan maata. Kyseessä on tuote, josta ei tule uusia malleja.

Uutiset kertovat sijoittajien kiinnostuneen peltomaasta. Myös metsämaalla on kysyntää, Suomeenkin ovat rantautuneet jo ulkomaiset sijoitusyhtiöt, jotka ostavat metsää. Nämä rahastot eivät käy lyhyttä kauppaa vaan sijoitus tehdään kymmeniksi vuosiksi.

Kaikki tämä osoittaa, että maahan uskotaan. Kun pörssikurssit heilahtelevat, kulta menee ylös ja alas, euro ja dollari heiluvat ja kivitalotkin murenevat, maa pysyy.

Kysymys ei ole vain ylimääräisen pääoman pakopaikasta vaan myös halusta ansaita lisää. Monesti ”markkinat”, mitä ne sitten ovatkin, kykenevät haistamaan pitkälle.

Ruuasta on tulossa pula. Ihmisiä on nyt seitsemän miljardia, mutta lisää tulee. Valistunut arvaus on, että väkimäärä nousee jonnekin 9-10 miljardin tasolle, ennen kuin kasvu taittuu.

Mutta sinnekin on vielä matkaa. Jotta kaikki saisivat mahansa täyteen, on ruuan tuotannon kaksinkertaistuttava parissa, kolmessa vuosikymmenessä.

Sen lisäksi pitäisi lopettaa ruuan tuhlaaminen. Lautanen pitää syödä tyhjäksi. Eikä pelloille ja varastoihin voi jättää pilaantumaan niin paljon kuin nyt.

Sijoittaja ei näe ruokapulaa ongelmana vaan mahdollisuutena. Ruuasta on tulossa huippuluokan bisnes. Sen vuoksi kannattaa ostaa ja vuokrata maata.

Kiinalaiset ovat ostaneet jo puoli Afrikkaa ja osan Etelä-Amerikkaa. Ei kiinalainen huvikseen ostele miljoonia hehtaareja. Niillä hehtaareilla on tarkoitus tuottaa ruokaa.

Sama koskee metsiä. Kun katse siirretään vähän kauemmaksi nähdään, että puusta on tulossa pula. Ainakin hyvälaatuisesta puusta. Kakkosnelonen on tulevaisuuden arvotavaraa.

Suuret maat, kuten Yhdysvallat ja Kiina kärsivät jatkossa puuvajeesta. Niiden pitää tuoda paljon puuta kyetäkseen rakentamaan. Jos puulla on kysyntää, sillä on myös hintaa.

Voisikohan näistä kehityssuunnista oppia jotakin. Olisiko jossakin jopa maa, jossa osataan tuottaa puhdasta ruokaa ja jossa on paljon metsiä ja metsäteollisuutta?

Mistä sellainen maa löytyisi? Siinäpä kysymys.

LAURI KONTRO on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.

lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

Saga Furs ennakoi voittojen tasaantuvan

Turkisvälittäjä Saga Fursin tulos elokuun lopussa päättyneellä tilikaudella ylsi 17,2 miljoonaan euroon. Tulos parani vuoden takaisesta yli 2 miljoonalla.

Ennätyksellisen hyvään tulokseen auttoi minkinnahkojen hintojen nousu ja dollarin vahvistuminen.

Turkisyhtiö on tahkonnut yhä parempaa tulosta jo kolmen tilikauden ajan. Nousevien kustannusten vuoksi yhtiö uskoo tuloksen laskevan seuraavana kautena.

Saga Fursin hallitus ehdottaa tammikuussa kokoontuvalle yhtiökokoukselle 7,56 miljoonan euron jakamista osinkoina ja 1,67 miljoonan euron siirtämistä suhdannerahastoon.

MT

SATU LEHTONEN

Naisten yrittäjyyden vahvistaminen on yksi Suomen kehityspolitiikan keskeisistä tavoitteista. Kuva on intialaiselta torilta.

MUUTTUVAA TERMISTÖÄ

Kauppaa tukeva kehityspolitiikka

Kauppaa tulevan kehityspoliittisen ohjelman tavoite on köyhyyden poistaminen ja ihmisarvoisen elämän turvaaminen edistämällä työpaikkojen syntymistä kehitysmaissa. Suomen ohjelma ulottuu vuosille 2012–2015.

Ensimmäinen ohjelma laadittiin vuonna 2007 ulkomaankauppa- ja kehitysministerinä toimineen Paavo Väyrysen (kesk.) kaudella. Osa kansalaisjärjestöistä suhtautui siihen kriittisesti, koska kehitysavun pelättiin jäävän Suomen vientiteollisuuden etujen jalkoihin.

UM tilasi ensimmäisestä ohjelmasta puolueettoman arvioinnin, jonka ehdotukset on otettu huomioon nykyistä laadittaessa.

Suppeasti määriteltynä kauppaa tuleva kehitysyhteistyö (Aid for Trade) syntyi Maailman kauppajärjestön WTO:n ministerikokouksessa 2005. Se tarkoittaa köyhimpien kehitysmaiden tukemista siinä, että ne pystyvät paremmin osallistumaan kansainväliseen kauppapolitiikkaan ja saattamaan sen säädöksiä käytäntöön. Aloite on toistaiseksi ainoita Dohan kierroksen tuotoksia.

Suomen kauppaa tukeva kehitysyhteistyö

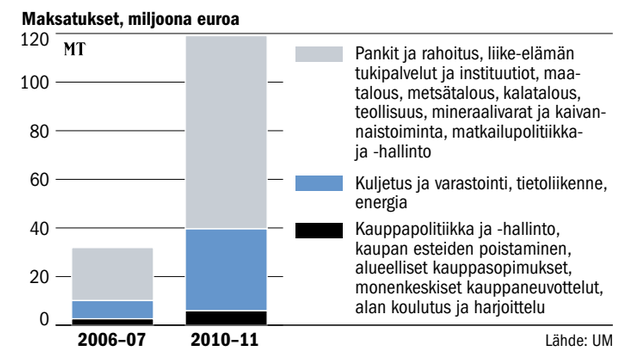

Suomen ohjelma jakautuu kehitysmaiden kauppapolitiikan ja -hallinnon edistämiseen (kuviossa mustalla), talouden rakenteiden kohentamiseen (sininen) sekä elinkeinojen ja tuotannon kehittämiseen (harmaa).

Köyhyys ei poistu yksin kehitysavulla vaan luomalla työtä ja toimeentuloa

Mustavalkoisesta asetelmasta, että kehitysapu ja kauppa sulkevat toisensa pois, olisi aika päästä todelliseen köyhyyden vähentämiseen. Suomi on siirtynyt kauppaa tukevan kehityspolitiikan tielle.

Uuden poliittisen linjan takana seisovat niin kehitysministeri **Heidi Hautala** (vihr.) kuin ulkomaankauppaministeri **Alexander Stubb** (kok.). He esittelivät lajissaan toisen kauppaa tukevan kehityspoliittisen toimintasuunnitelman keskiviikkona Helsingissä pidetyssä asiantuntijaseminaarissa.

Kannettu vesi ei tunnetusti pysy kaivossa, Hautala muistutti. Köyhyys vähenee hänen mukaansa vasta, kun ihmiset pääsevät itse jaloilleen. Siksi politiikassakin on päästävä eroon kapeista hallinnon siiloista.

Esimerkiksi Hautala nosti suomalaisyrittäjän **Taina Snellmanin**, jonka perustama yritys Tikau on myös Intiassa toimiva kansalaisjärjestö.

Snellman kertoi haluavansa edistää sosiaalisen yrittämisen mallia, jossa intialaiset maaseudun naiset voivat työskennellä kotikylissään.

Intialaisten käsityöläisten tuotteiden myymistä kuitenkin vaikeuttaa esimerkiksi heikko tiestö. Tähän tarvitaan kehitysapua.

Kohti reilumpaa kauppapolitiikkaa

Alexander Stubb kertoo havainneensa, että niin Suomessa kuin EU:ssa laajemmin on havaittavissa paljon menneen ajan ajattelua, jonka mukaan vienti on hyvästä ja tuonti pahasta.

Kuitenkin todellisuus on nykyisin sitä, että Nokian puhelin on suunniteltu Suomessa, osat tuotettu Aasiassa ja ohjelmistot Amerikassa.

Näin on mahdotonta puhua, että se olisi suomalaista vientiä, hän muistutti.

Ongelmia liittyy myös EU:n maatalouspolitiikan ja kauppapolitiikan suhteisiin: monet kehitysmaat kritisoivat unionin haluttomuutta maataloustuotteiden markkinoiden vapauttamiseen.

”EU:n kauppapolitiikka ei ole aina reilua”, Stubb totesi.

Nykymaailmassa, jossa samat yritykset toimivat niin rikkaissa kuin köyhissä maissa, on syytä muuttaa paitsi kehityspolitiikan myös kaupan käytänteitä.

Siksi Stubbin mielestä koko sana vienninedistäminen joutaa korvattavaksi jollain paremmalla.

Rahoitusratkaisut uupuvat

Myös Suomen World Visionin Aasian aluepäällikkö **Miikka Niskanen** arvioi, että halu apuriippuvuuden vähentämiseen ja perinteisen kehitysyhteistyön uudistamiseen on kohdemaissa suurempaa kuin apua antavissa länsimaissa.

Tätä varten World Vision on yhdessä Finpron ja Aaltoyliopiston kanssa kehittänyt uutta toimintamallia, jossa suomalaisten yritysten osaamista hyödynnetään köyhien yhteisöjen hyväksi.

Hän antoi esimerkeiksi srilankalaiset viljelijät ja kalastajat, jotka saavat osaamista tuotteidensa jalostamiseksi elintarvikkeiksi sekä niiden markkinoimiseksi.

Intialaisten slumminuorten kierrätysyritykselle pyritään puolestaan kehittämään teknologiaa, joka vähentää käsin tehtävää vaarallista ja hidasta jätteiden lajittelua.

Ongelmana on Niskasen mukaan kuitenkin se, että perinteiset kehitysyhteistyön rahoitusmallit eivät taivu tällaiseen toimintaan.

UPM:n yritysvastuujohtaja **Marko Janhunen** kertasi lyhyesti yhtiön vaiheita Uruguaysa. Parikymmentä vuotta sitten aloitettujen eukalyptusviljelmien ympärille on syntynyt työtä noin 8 000 ihmiselle.

”Köyhyys ei poistu tuella vaan yrittäjyydellä”, Janhunen sanoi.

Hänen mukaansa eniten kaivattaisiin uusien paikallisten yrittäjien tukemiseen tarvittavia riskirahoituksen muotoja.

KAIJALEENA RUNSTEN

Kuntaliitto muistuttaa yhteistyöstä peruskuntavaihtoehdon lisänä

Kuntien välinen yhteistyö tulisi sallia, Kuntaliiton valtuuston puheenjohtaja **Pekka Nousiainen** (kesk.) vaatii. Kuntaliiton mukaan vahva peruskunta ei saa olla ainoa vaihtoehto kuntauudistuksessa.

”Yhteistyötä tarvitaan joka tapauksessa, kun maahamme ei saada aikaan kattavaa peruskuntien verkkoa.”

”Yhteistyöllä voidaan luoda riittävä alue, joka pystyy kantamaan pääosan terveyspalveluista, keskiasteen koulutuksesta ja ammattikorkeakoulutuksesta”, Nousiainen totesi Kuntaliiton valtuuston kokouksessa.

Kokous pidettiin torstaina Helsingissä.

Peruskunnalle on hallituksen kuntauudistuksen perusteissa annettu 20 000 asukkaan vähimmäisväkiluku. Tässä kannattaisi Nousiaisen mielestä soveltaa Kuntaliiton kantaa, jonka mukaan vahva peruskunta ei saa olla ainoa vaihtoehto.

Kuntarakenneuudistus on Nousiaisen mielestä edennyt epäjohdonmukaisesti. ”Sosiaali- ja terveysalan (sote) linjaukset ovat edelleen liian epäselvät, jotta kunnat voisivat niiden perusteella ottaa kantaa uudistukseen.”

”Pitäisi ensin päättää palveluista”

Valtuuston jäsenet **Pertti Keränen** (vas.) Tervolasta sekä **Eero Väätäinen** (vas.) Vantaalta edistäisivät kuntauudistusta niin, että ensin päätettäisiin mitä palveluja kunta hoitaa. Sen pohjalta ratkaistaisiin liitokset eli nyt edetään väärin päin.

Tervolassa pärjätään toistaiseksi hyvin oman kunnan voimin. Liittymistä Kemiin pohditaan, mutta toisaalta velkainen Kemi arveluttaa, Keränen pohtii.

Pääkaupunkiseudulla pitäisi ainakin kaavoitusta, liikennettä ja opetusta varten perustaa yhteinen elin, esimerkiksi valtuusto, Väätäinen sanoo. Kuntia hän ei lähtisi yhdistämään.

Kuntalausunnoille tarvitaan lisäaikaa

Kunnille on varattu lausuntoaikaa kuntauudistukseen 7.3.2013 saakka. Jos tarkempia sote-linjauksia ei saada kunnille riittävän ajoissa, määräaikaa tulee Nousiaisen mukaan pidentää.

Kun sote-ryhmien määräaika loppuu ensi vuoden helmikuun lopussa, kunnille jäisi sen jälkeen vain viikko aikaa lausuntoihinsa.

JOUKO KYYTSÖNEN

Tavoite 700 000 euron tulosparannus

Kuntaliitto aikoo parantaa tulostaan vuosittain 600 000–700 000 euroa vuosina 2013–2016 muun muassa eläkkeelle jäämisten avulla.

Tulosparannusta ei tehdä juustohöylällä vaan tiettyihin toimiin kohdistaen, toimitusjohtaja **Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma** kertoi torstaina liiton valtuustolle.

Myös palveluiden myyntiä kohennetaan.

Liiton henkilöstö on melko vanhaa ja toiminta supistunut, joten eläkekulut ovat palkoista peräti 40 prosenttia, kun normaalisti ne vastaavissa organisaatioissa ovat 20 prosenttia.

Ensi vuoden tulos 1,8 milj. tappiolle

Liitto on jäänyt parin vuoden ajan tappiolle, mikä aiotaan kuroa umpeen neljän vuoden aikana. Vuonna 2017 liitto nousisi hieman voitolliseksi.

Ensi vuoden tuloksen arvioidaan jäävän vielä 1,8 miljoonaa euron tappiolle.

Ensi vuonna jäsenmaksun arvioidaan nousevan 4 prosenttia ja sijoitustuottojen alenevan 12 prosenttia.

Strategiassa liiton perustehtävä on: ”Teemme kuntien kanssa kuntalaisille kestävää tulevaisuutta.”

Liitto ajaa kuntalähtöistä kuntauudistusta ja kunnallista itsehallintoa.

Mäki-Lohiluoman mukaan jatkossa tavoite on ottaa edelläkävijänä keskusteluun vaikeatkin asiat, jolloin niihin päästään vaikuttamaan aiempaa paremmin.

”Joistakin asioista ja tehtävistä täytyy myös luopua, muuten liiton talous ei tasapainotu”, hän huomautti.

JOUKO KYYTSÖNEN